

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202171
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821202171.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnený v Reedukačnom centre Čerenčany, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., M. G. č. XX/X a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Y. na výkon trestu odňatia slobody E., o návrhu navrhovateľa: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., ul. 1. mája č. XX, o zrušení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 16.08.2017 č. k. 6P/12/2017-81 v zmysle jeho čiastočnej zmeny rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.06.2018 č. k. 6P/17/2018-32 tak, že z r u š u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým D. B., nar. XX.XX.XXXX a z v e r u j e maloletého D. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti V. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého D. v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletého D. a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. V prípade, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého D. v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého D., môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

II. Matka A. E., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého D. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktorú je povinná platiť vždy do posledného dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

III. Otec D. B., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého D. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 35 eur mesačne, ktorú je povinný platiť vždy do posledného dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ V. B., brat otca dieťaťa, návrhom podaným na Okresný súd Prievidza dňa 26.05.2021 navrhol zrušiť ústavnú starostlivosť nad maloletým D. B., nar. XX.XX.XXXX a zveriť maloletého D. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh zdôvodnil tým, že Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 16.08.2017 sp. zn. 6P/12/2017 nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa po zmene zariadenia rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.06.2018 sp. zn. 6P/17/2018 realizuje v Reedukačnom centre G.. Uviedol, že s maloletým D. - synovcom udržiava hlavne telefonický kontakt a pred

pandemickými opatreniami s ním bol aj v osobnom kontakte. Vzhľadom na to, že sa správanie maloletého D. v zariadení zlepšilo a maloletý D. prejavuje záujem byť zverený do jeho starostlivosti, domáha sa navrhovateľ, aby sa D. ďalšia výchova a starostlivosť zabezpečovala v jeho domácnosti.

2. Otec dieťaťa s návrhom brata súhlasil. Pojednávania sa nemohol zúčastniť z dôvodu zlého zdravotného stavu.

3. Matka sa k návrhu navrhovateľa nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila a nepožiadala ani o jeho odročenie.

4. Reedukačné centrum G. sa k návrhu navrhovateľa vyjadrilo písomným podaním zo dňa 22.07.2021, v ktorom uviedlo, že počas pobytu maloletého D. v režimovom zariadení nepopierateľne nastalo veľa pozitívnych zmien. Dospievaním sa v mnohých situáciách prejaví uvedomejšie a rozvážnejšie. Maloletý D. bude vyžadovať dôsledné výchovné pôsobenie zodpovedného dospelého, každodenné usmerňovanie, pochopenie zvláštnosti jeho naturelu. Maloletý D. nie je emočne plochý, pod vedením dospelého, ktorého má rád je schopný sebareflexie a vie byť človeku, ktorý mu prejaví svoju náklonnosť a bezpodmienečné prijatie, veľmi vďačný. Na základe uvedeného odporúčalo žiadosti o zverenie maloletého D. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa vyhovieť.

5. Kolízny opatrovník s návrhom navrhovateľa súhlasil, nakoľko z vykonaných intervencií s pracovníkmi reedukačného centra ako aj s rodinou maloletého D. vyplynulo, že reedukačný proces splnil svoj účel a navrhovateľ má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a maloletého D. a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä: návrhom, výpisom z registra OS Prievidza, lustráciou navrhovateľa, matky a otca v Sociálnej poisťovni, lustráciou navrhovateľa, matky a otca v registri obyvateľov, lustráciou otca v ZVJS, uznesením OS Prievidza zo dňa 28.05.2021 č. k. 13P/22/2021-15, odpis z registra trestov navrhovateľa, matky a otca, správou Mesta Handlová zo dňa 21.06.2021, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 06.07.2021, vyjadrenie otca zo dňa 01.07.2021, žiadosťou otca, správou Reedukačného centra G. zo dňa 20.07.2021, žiadosťou otca zo dňa 05.08.2021, spisom OS Prievidza sp. zn. 6P/12/2017 a z neho rozsudok OS Prievidza zo dňa 16.08.2017 č. k. 6P/12/2017-81 a spisom OS Prievidza sp. zn. 6P/17/2018 a z neho rozsudok OS Prievidza zo dňa 13.06.2018 č. k. 6P/17/2018-32, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

7. OS Prievidza rozsudkom zo dňa 09.06.2005 sp. zn. 13P/265/2005 bol maloletý D. B., nar. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti matke, otec detí bol zaviazaný platiť na jeho výživu mesačne sumou 650,- Sk (21,58 eura). Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.06.2005.

8. OS Prievidza rozsudkom zo dňa 13.06.2018 č. k. 6P/17/2018-32, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.07.2018, zmenil rozsudok OS Prievidza zo dňa 16.08.2017 č. k. 6P/12/2017-81 tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým D. B., nar. XX.XX.XXXX bude realizovaná v Reedukačnom centre G., ul. Q. A. č. XX. Zároveň upravil vyživovaciu povinnosť matky a otca tak, že ich zaviazal platiť výživné v sume 30% zo sumy životného minima na nepľoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na účet Reedukačného centra G. vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje.

9. Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že na podanom návrhu trvá, nakoľko si myslí, že D. sa poučil a dobre si uvedomil, že v prípade, že nebude navrhovateľa rešpektovať, môže byť nanovo umiestnený do ústavu. V súčasnosti ho maloletý D. rešpektuje a ak má nejaké výkyvy tak iba v rámci puberty. Uviedol, že majú vytvorený dobrý vzťah a myslí si, že to bude fungovať. Poukázal na to, že chce, aby sa maloletý D. vyučil. Čo sa týka vyživovacej povinnosti rodičov, žiadal určiť vyššie výživné ako minimálne výživné, nakoľko výdavky na maloletého D. nástupom na strednú školu vzrástli. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že sa na navrhovateľa hľadí ako, keby nebol odsúdený. Navrhovateľ je poberateľ invalidného dôchodku v sume 79,10 eura a do 31.01.2021 bol SZČO.

10. Maloletý D. súhlasil s tým, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti strýka a pri výsluchu sľúbil, že bude strýka poslúchať, bude navštevovať školu a posnaží sa vyučiť v odbore murár, aby si vedel v budúcnosti na seba zarobiť

11. Matka sa k návrhu navrhovateľa ústne a ani písomne nevyjadrila. Kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že s maloletým D. nie je v žiadnom kontakte a súhlasí s jeho zverením strýkovi. Matka je nezamestnaná, zúčastňuje sa aktívnych prác a jej manžel P. E. je v ÚVTOS, pričom v domácnosti žije s dcérou Q. E., nar. XX.XX.XXXX.

12. Otec s návrhom navrhovateľa - jeho brata súhlasil. Pojednávania sa nemohol zúčastniť vzhľadom na zlý zdravotný stav. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že je pracovne zaradený a v mesiaci 4/2021 dosiahol vymeriavací základ 82,84 eura a okrem toho je poberateľom invalidného dôchodku v sume 87,30 eura, z ktorého je vykonávaná zrážka v sume 43,65 eura. Zo spisu vyplýva, že otec maloletého D. nastúpil do výkonu trestu dňa 25.12.2005, predpokladaný koniec výkonu trestu odňatia slobody pripadá na deň 25.12.2028.

13. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

19. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom,

ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

23. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a citovaných ustanovení zákona súd návrhu navrhovateľa vyhovel ako opodstatnenému. V konaní je preukázané, že matka sa o maloletého D. nezaujíma, nenavštevovala a nenavštevuje ho a ani sa o ňom neinformovala. Matka je nezamestnaná.

24. Otec maloletého D. je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov. O maloletého D. sa zaujíma, informuje sa o ňom. Predpokladaný koniec výkonu trestu odňatia slobody pripadá na deň 25.12.2028. T.č. je pracovne zaradený a v apríli dosiahol vymeriavací základ 82,84 eura a je poberateľom invalidného dôchodku v sume 87,30 eura mesačne. Sú mu vykonávané zrážky v sume 43,65 eura.

25. Navrhovateľ ako brat otca, ktorému bol maloletý D. už v predchádzajúcom období viac krát zverovaný do náhradnej osobnej starostlivosti V. B., nar. XX.XX.XXXX a následne opätovne bola nad maloletým D. nariaďovaná ústavná starostlivosť, trval na opätovnom zverení maloletého D. do náhradnej osobnej starostlivosti, keďže mal za to, že sa maloletý D. poučil z pobytu v Reedukačnom centre Čerenčany. O maloletého D. prejavuje intenzívny záujem jeho strýko V. B.. Matka sa o maloletého D. nezaujíma. Otec so zverení maloletého D. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa- jeho brata súhlasil. Zo správy Reedukačného centra Čerenčany vyplýva, že počas pobytu maloletého D. v režimovom zariadení nepopierateľne nastalo veľa pozitívnych zmien. Dospievaním sa v mnohých situáciách prejaví uvedomejšie a rozvážnejšie. Maloletý D. bude vyžadovať dôsledné výchovné pôsobenie zodpovedného dospelého, každodenné usmerňovanie, pochopenie zvláštnosti jeho naturelu. Maloletý D. nie je emočne plochý, pod vedením dospelého, ktorého má rád je schopný sebareflexie a vie byť človeku, ktorý mu prejaví svoju náklonnosť a bezpodmienečné prijatie, veľmi vďačný. Na základe uvedeného odporúčalo žiadosti o zverenie maloletého D. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa vyhovieť. Zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj z predchádzajúcich konaní týkajúcich sa maloletého D. ma súd za preukázané, že navrhovateľ V. B., strýko maloletého D., je schopný zabezpečiť celodennú osobnú starostlivosť. Navrhovateľ zabezpečuje aj riadnu zdravotnú starostlivosť o maloletého D.. Súd mal ďalej za preukázané, že navrhovateľ má vyhovujúce bytové, sociálne a osobnostné predpoklady na to, aby starostlivosť o dieťa zvládol, medzi ním a dieťaťom je dlhodobý vytvorený silný citový vzťah a o dieťa je adekvátne postarané. Súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by nebolo možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom navrhovateľ je príbuzným maloletého dieťaťa. V súčasnej dobe navrhovateľ pracuje ako SZČO. Žije usporiadaným spôsobom života. Súd z týchto dôvodov rozhodol o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi,

pričom zároveň vymedzil navrhovateľovi jeho práva a povinnosti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

26. Zároveň súd zaviazal matku dieťaťa na platenie výživného v minimálnom rozsahu a otca zaviazal platením výživného na maloletého Ivana v sume 35,- eur mesačne podľa § 62 ods. 1 až 3 a § 45 ods. 8 Zákona o rodine na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Súd zaviazal matku na plnenie výživného v rozsahu zákonného minimálneho výživného vzhľadom na jej súčasné pomery. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody, no poberá invalidný dôchodok a je aj pracovne zaradený, a preto ho súd zaviazal na platenie výživného na maloletého D. v sume 35,- eur mesačne. Matka je nezamestnaná a vykonáva aktivačné práce, pričom zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté Q. E., ktorá má 9 rokov. Z uvedených dôvodov súd zaviazal matku na úhradu minimálneho zákonného výživného na maloletého D..

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.